

A Validity and Reliability Study of “English Speaking Anxiety Scale”

Şenol ORAKCI

National Education Ministry, TURKEY

Article History

Submitted: 08.01.2018

Accepted: 02.03.2018

Published Online: 15.03.2018

Keywords

English Speaking Skills

Anxiety

Scale Development

Validity and Reliability

Abstract

Purpose: The purpose of the study is to develop a scale of “English Speaking Anxiety” for determining 7th grade students’ anxiety levels towards speaking skills in English as a target language.

Design & Methodology: This study is a descriptive study that aims to develop a scale for determining the level of students’ speaking anxiety. In addition, how to develop it and the psychometric properties (validity-reliability) of this scale were also examined by the researcher. Two groups were used for this study. They were “Exploratory Factor Analysis and Reliability Group” and “Confirmatory Factor Analysis Group”. “Exploratory Factor Analysis and Reliability Group” consists of 372 7th grade students “Confirmatory Factor Analysis Group” consists of 402 7th grade students.

Findings: Exploratory factor analysis was carried out to examine construct validity of “English Speaking Anxiety Scale”. In order to determine the validity and reliability of the scale, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test, Bartlett Sphericity test, Varimax rotation, Cronbach alpha reliability coefficient, and confirmatory factor analysis were used. When the findings of the study are analyzed, it has been determined that the scale consists of 16 items and it has a structure composed of two factors. The study showed that “English Speaking Anxiety Scale” is a valid and reliable tool. The results of exploratory factor analysis obtained show that item-total correlations are between 0.387 and 0.794. The variance explained is 67% and this value is considered acceptable for the scale development studies in social sciences (Büyüköztürk, 2013). It has been seen in the exploratory factor analysis that the scale revealed two factors.

Implications & Suggestions: The study results showed that this scale was an appropriate instrument to evaluate level of 7th grade students’ speaking anxiety. This scale can be used for measurement of the students’ speaking anxiety in English.

DOI: 10.29129/inujse.375916

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Şenol ORAKCI

Milli Eğitim Bakanlığı, TÜRKİYE

Makale Geçmişi

Geliş: 08.01.2018

Kabul: 02.03.2018

Online Yayın: 15.03.2018

Anahtar Sözcükler

İngilizce Konuşma Becerisi
Kaygı
Ölçek Geliştirme
Geçerlik ve Güvenirlik

Öz

Amaç: Bu çalışmada, 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygı düzeylerini ortaya çıkaracak "İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği"nin teknik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma betimsel türde bir çalışmadır. Araştırma kapsamında, 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygılarını belirleyecek bir ölçek geliştirilerek deneme uygulaması yapılması ve ölçeğin teknik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) betimlenmesi esas alınmıştır. Ölçek geliştirme çalışması toplamda iki grup ile yürütülmüştür. Bunlar: "Açıklayıcı Faktör Analizi ve Güvenirlik Hesaplama Grubu" ve "Doğrulamalı Faktör Analizi Grubu"dur. Açıklayıcı Faktör Analizi ve Güvenirlik Hesaplama Grubu" çalışmada "İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği"nin teknik özelliklerinden yapı geçerliği ve güvenirliliğini belirlemek amacıyla toplam 372 yedinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Geliştirilen "İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği"nin belirlenen yapısının (açıklayıcı faktör analizi sonucunda) doğrulanıp doğrulanmadığının belirlenmesi için oluşturulan "Doğrulamalı Faktör Analizi Grubu" ise toplam 402 yedinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır.

Bulgular: İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin geçerliğini ve güvenirliliğini belirleyebilmek için Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) test, Bartlett Sphericity test, varimax eksen döndürmesi (rotation), Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı, doğrulamalı faktör analizi gibi teknikler kullanılmıştır. Analizler sonucunda, ölçeğin 16 maddeden ve iki faktörden oluşan bir yapıya sahip olduğu görülmüştür. Araştırma, "İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği"nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermiştir. Ölçekte yer alan maddeleri madde–toplam korelasyonları 0.387 ile 0.794 arasında değişmektedir. Varimax eksen döndürmesi işlemi sonucunda oluşan iki faktörün öğrencilerin konuşma becerilerine ilişkin kaygı düzeyini belirleme değişkeninde açıkladığı varyans % 67'dir. Bu değer sosyal bilimlerde ölçek geliştirme çalışmalarında kabul edilir düzeyin üzerinde bir değerdir.

Sonuçlar ve Öneriler: İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin, İngilizce konuşma becerilerine yönelik diğer veri toplama araçlarıyla birlikte kullanılması ve elde edilen verilerin bir arada yorumlanması hem çalışmanın gücünün artması hem de İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin gelişim sürecine katkı sağlaması bakımından önerilir.

GİRİŞ

Hedef dil İngilizcede etkili iletişim becerilerine sahip olabilmeye yönelik gittikçe artan ihtiyaç, İngilizceyi öğrenenler arasında iyi derecede İngilizce eğitimi almak için büyük bir talebi beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda hedef dil olarak İngilizce öğrenmenin vazgeçilmez ve önemli unsurlarından biri, iyi bir konuşma yeteneğine sahip olmak olmuştur. Aslında, ikinci bir dili ya da yabancı bir dili konuşmayı öğrenmek herhangi bir bireyin hayatında bir değişim ve inovasyon dönemi başlatabileceğinden, hedef dil olarak İngilizceyi öğrenenler konuşma becerilerini başarı için önemli bir kriter olarak görme eğilimindedir (Mahmoodzadeh, 2012). Nitekim, yabancı dil öğretiminde genel amaçlardan en önemlisi öğrencilerin öğrendikleri dili etkili, akıcı ve anlaşılır biçimde konuşabilmesidir.

İngilizce öğretiminde dört temel dil becerisinden biri olan konuşma, üretime dayalı bir dil becerisi olup öğrencilerin İngilizcede iletişimi nasıl kurduğu ve kullandığı konusuna odaklanmaktadır (Richard, 2008). Kayı'ya (2006) göre konuşma becerisi, birinin fikirlerini temsil eden bazı kelimeleri üretmesi anlamına gelmektedir. Bu, çeşitli bağlamlarda sözel ve sözsüz sembollerin kullanılması yoluyla anlam oluşturma ve paylaşma sürecidir. Juhana (2012) yapmış olduğu araştırmasında öğrencilerin hedef dilde konuşma becerisini engelleyen faktörlerden bahsetmiştir. Bunlar; hata korkusu, utangaçlık, kaygı, güven eksikliği ve motivasyon eksikliği gibi psikolojik faktörlerdir. Bunlar arasında kaygının konuşma becerisi üzerinde önemli bir etkisi vardır. Spielberger (1983) kaygıyı, sinir sisteminin uyarılmasıyla ilişkili gerginlik, endişe, sinirlilik gibi öznel his durumu olarak tanımlamaktadır. Pappamihiel (2002) ise kaygının genellikle öz yeterliğe ilişkin korkularla ve durumların tehdit edici olarak değerlendirilmesi ile ilgili olduğunu ifade etmektedir. Brown (2000) ise kaygıyı, huzursuzluk, hayal kırıklığı, kendinden şüphe, korku veya endişe duyguları ile ilişkili olduğunu belirtmektedir.

Genel olarak yabancı dil öğrenmeyi, spesifik olarak ise konuşma becerisini etkileyen ve çeşitli duyuşsal faktörler arasında sayılan kaygı, öğrencilerin genellikle yabancı dilde kullanmaları gereken sözlü üretimi etkileyen önemli bir faktör olarak görülmektedir. Konuşma kaygısı, öğrencilerin konuşma derslerine katılmada isteksiz olmalarının yanında, öğrencilerin düşük performansı ve başarısı gibi çeşitli olguların sebebi olarak da görülmektedir. Konuşma kaygısı sergileyen yabancı dil öğrencileri, hedef dilde konuşma performansı gerçekleştirmek zorunda olduklarında kendilerini rahat hissetmezler. Sonuç olarak, iletişim becerilerini geliştirme şansından ziyade, sınıfın önünde konuşmayı tehdit olarak görüp sessizce kalmayı tercih ederler (Melouah, 2013). Yabancı dil öğrencilerini etkileyen duyuşsal faktörler arasında kaygı, gerçekte yabancı dil öğrenimi üzerindeki yaygın etkileri nedeniyle en dikkat çeken faktörlerden biri olarak görülmektedir (Idri, 2012).

Horwitz, Horwitz, Cope (1986) yabancı dil kaygısını, öğrenme sürecinin benzersizliğinden kaynaklanan dil derslerinde bireyin öğrenmeye ilişkin kendini algılama, inanç, duygu ve davranışlarından oluşan ayrı bir karmaşık bileşen olarak tanımlamaktadır. Oxford (1991) ciddi kaygıların benlik saygısı, kendine güven ve risk alma becerisi ile ilgili diğer sorunlara neden olabileceğini ve nihayetinde yabancı dildeki yeterliliği engellediğini belirtmiştir. Diğer taraftan düşük düzeyde dil öğrenme kaygısının, hedef dilde daha iyi performansa neden olduğu, yabancı dil başarı ve performansında en etkili faktörlerden biri olduğu öne sürülmüştür (Horwitz, 2001).

Yabancı dil kaygısı üzerine yapılan çalışmaları, genel olarak dil öğrenmede kaygının rolü, sebepleri ve bununla başa çıkma yolu ile ilgilidir (Aida, 1994; Brown, 1974; Horwitz, Horwitz ve Cope, 1986; Idri, 2012; Krashen, 1985; Oxford, 1999). Birçok çalışmada ise, yabancı dilde konuşma becerilerinde kaygının rolü

ele alınmıştır (Cheng, Horwitz ve Schallert, 1999; Fang-peng ve Dong, 2010; Gregersen ve Horwitz, 2002; Kitano, 2001; Liu, 2007; Subaşı, 2010; Tsiplakides ve Keramida, 2009).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Literatür taraması sonucu, İngilizce konuşma kaygısını belirlemeye yönelik olarak yapılmış olan bazı ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmaları mevcut olmasına rağmen, söz konusu ölçekler yabancı kaynaklı olup Türkçeye uyarlanmıştır (Horwitz, Horwitz ve Cope, 1986; Phillips, 1992; Saito, Horwitz ve Garza, 1999; Scovel, 1991; Young, 1990). Ölçeğin hem dilsel hem de kültürel yönden yapısal eşdeğerliğinin sağlanması, çevirinin olabildiğince aslına uygun olması ölçek uyarlamanın en önemli zorluklarını oluşturmaktadır. Ayrıca uluslararası karşılaştırmalar haricinde yeni bir ölçek geliştirmek hem daha kolay, hem de daha uygun olmaktadır (Hambleton ve Patsula, 1999). Bu nedenle bu çalışmada yeni bir ölçek geliştirmenin hem daha kolay hem de daha uygun olabileceği düşünülmüş olup alandaki önemli bir boşluğu dolduracağı gerekçesi ile İngilizce konuşma kaygısı ölçeğinin geliştirilmesine karar verilmiştir. Öğrencilerin İngilizce konuşma kaygı düzeylerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmanın, geçerli ve güvenilir bir ölçek sunması ve bu konuda yapılacak olan diğer araştırmalara da öncülük etmesi beklenmektedir.

Bu çalışmada, 7 sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygı düzeylerini ortaya çıkaracak "İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği"nin teknik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlilik) belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşılabilmesi için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin açıklayıcı faktör analizi sonuçları nedir?
2. İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları nedir?
3. İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin güvenirlilik testi sonuçları nedir?

YÖNTEM

Desen

Araştırma betimsel türde bir araştırmadır. Araştırma kapsamında, 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygılarını belirleyecek bir ölçek geliştirilerek deneme uygulaması yapılması ve ölçeğin teknik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) betimlenmesi esas alınmıştır.

Araştırma Grupları

Araştırma gruplarının büyüklüğü belirlenirken, Tabachnick ve Fidell'in (2007) faktör analizi için verdiği ölçütler dikkate alınmıştır. Bu ölçütlere göre faktör analizi için 300 kişi "iyi", 500 kişi "çok iyi" ve 1000 kişi "mükemmel" olarak değerlendirilmektedir. Bu araştırmada söz konusu örneklem büyüklükleri dikkate alınmış olup iki farklı gruba çalışma yapılmıştır.

Araştırma Grupları

Araştırmada 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygılarını belirleyebilmek için geliştirilen İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin teknik özelliklerinden yapı geçerliği ve güvenirliliğini belirlemek amacıyla veri toplanan gruptur. Bu grup Ankara ilinde, sosyoekonomik bakımdan birbirinden farklı dört ilçede yer alan 7. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır (İnsani Gelişme Türkiye Kamuoyu Araştırması Raporu, 2017). Bu grupta toplam 372 yedinci sınıf öğrencisi yer almıştır. Grup oluşturulurken öğrencilerin cinsiyet bakımından da dağılımının dengeli olmasına dikkat edilmiştir. Bu gruptan veriler 2017 yılı Eylül ayı 4. haftasında toplanmıştır. Bu gruba ilişkin veriler aşağıda Tablo 1'de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 1

Açıklayıcı Faktör Analizi Grubu

Grup	Frekans (n)	Yüzde (%)
Çankaya	127	34
Yenimahalle	98	26
Altındağ	77	21
Mamak	70	19
Toplam	120	100

Ayrıca açıklayıcı faktör analizi grubunda yer alan toplam 372 yedinci sınıf öğrencisinin 205'i (% 55) erkek; 167'si (% 45) kız öğrenciden oluşmaktadır.

Doğrulamalı Faktör Analizi Grubu

Geliştirilen İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin ortaya konulan yapısının (açıklayıcı faktör analizi sonucunda) doğrulanıp doğrulanmadığının belirlenmesi için oluşturulan gruptur. Bu grup Ankara ilinde, sosyoekonomik bakımdan birbirinden farklı dört ilçede yer alan 7. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu grupta toplam 402 yedinci sınıf öğrencisi yer almıştır. Grup oluşturulurken öğrencilerin cinsiyet bakımından da dağılımının dengeli olmasına dikkat edilmiştir. Bu gruptan veriler 2017 yılı Aralık ayı 3. haftasında toplanmıştır. Bu gruba ilişkin veriler aşağıda Tablo 2'de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 2

Doğrulatoryı Faktör Analizi Grubu

Grup	Frekans (n)	Yüzde (%)
Çankaya	132	35
Yenimahalle	117	31
Altındağ	81	21
Mamak	72	19
Toplam	120	100

Ayrıca doğrulatoryı faktör analizi grubunda yer alan toplam 402 yedinci sınıf öğrencisinin 208'i (% 52) erkek; 194'ü (% 48) kız öğrenciden oluşmaktadır.

Ölçek Geliştirme Süreci

Alan yazında ölçek geliştirmenin belirli aşamaları takip etmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu araştırma süresince ölçek geliştirme sürecinde sıralanan aşağıdaki sıralamaya olabildiğince uyulmaya çalışılmıştır (Cohen ve Swerdlik, 2013; Crocker ve Algina, 1986; DeVellis, 2014; Seçer, 2015; Şeker ve Gençdoğan, 2014). Bu aşamalar sırasıyla şöyledir:

1. Ölçeğin amacını belirleme, kimlere, neden uygulanacağını saptama

7. sınıf öğrencilerin İngilizce konuşma becerisine yönelik kaygı düzeylerini görebilmek amacıyla bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır.

2. Ölçeğin kapsamına ve içeriğine karar verme

Ölçeğin kapsamının ve içeriğinin yabancı dil olarak İngilizcede konuşma becerisine ilişkin kaygı bağlamında sınırlandırılmasına karar verilmiştir.

3. Belirlenen kapsam ve içerik doğrultusunda madde yazma

İlgili alan yazın taranarak 21 madde yazılmıştır. Maddeler Likert tipi "kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kısmen katılıyorum, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum" şeklinde yapılandırılmıştır.

4. Madde kontrolü ve ölçek formu oluşturma

Hazırlanan maddeler alan uzmanı, ölçme ve değerlendirme alanında uzman kişilerin denetiminden geçirilmiştir. Anlatımı açık ve anlaşılır olduğu düşünülen 21 madde ölçek formu biçimine getirilmiştir.

5. Maddelerin puanlama yöntemi ve verilerin analiz yöntemini belirleme

Maddeler analize alınabilmesi için "kesinlikle katılmıyorum" seçeneği bir puan, "kesinlikle katılıyorum" seçeneği beş puan olacak şekilde derecelendirilerek sayısal hale getirilmiştir. Veriler üzerinden yapı geçerliği kanıtı elde edebilmek için açıklayıcı faktör analizi, yapının doğrulanıp doğrulanmadığını belirleyebilmek için doğrulatoryı faktör analizi ve iç tutarlık kanıtı sağlamaya yönelik Cronbach Alpha güvenirlilik analizi yapılmıştır.

6. Ölçeğin, ölçek geliştirme grubunda uygulanma

Deneme uygulaması için hazırlanmış ölçek 372 7. Sınıf öğrencisinden oluşan açıklayıcı faktör analizi grubunda uygulanmıştır. Uygulama sonucunda faktör analizi yapılmış ve 16 maddeden oluşan nihai ölçek formu elde edilmiştir. İki faktörlü 16 maddelik bu ölçeğin yapısının doğrulanıp doğrulanmadığı ise 402 7. Sınıf öğrencisinden oluşan doğrulatoryı faktör analizi grubu uygulamasından elde edilen verilerle kanıtlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'ni geliştirmek için öncelikle alanyazın okunmuş olup alanda çalışan üç uzmanın (bir uzman İngilizce öğretimi alanında Yrd. Doç. Dr., iki uzman ise ölçme ve değerlendirme alanında Doç. Dr. unvanlı) görüşleri doğrultusunda maddeler hazırlanmıştır. Deneme uygulaması öncesi ölçekte 21 madde yer almıştır. Bu maddeler “kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kısmen katılıyorum, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum” yapısı gösteren 5 dereceli likert tarzda yapılandırılmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlikle ilgili analizlerinin detayları bulgular bölümünde aktarılmıştır. Analiz sonucunda ölçekten 5 madde çıkarılmıştır. Nihai formunda ölçekte 16 madde kalmıştır. 16 madde iki alt boyutta yer almıştır. Ölçekte kalan maddeler, oluşturduğu alt boyutlar ve özellikleri Tablo 3'te özetlenmiştir.

Tablo 3

Alt Boyutlar, Maddeleri ve Özellikleri

Alt Boyut	Maddeler	Alınabilecek en yüksek puan	Alınabilecek en düşük puan
İngilizce Konuşma Kaygısı Birinci Boyut	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10	45	9
İngilizce Konuşma Kaygısı İkinci Boyut	6, 11, 12, 14, 15, 16, 17	35	7

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler IBM–SPSS 22 ve LISREL 8.8 Programlarına aktarılmıştır. İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin geçerliğini ve güvenirliğini belirleyebilmek için Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) test, Bartlett Sphericity test, varimax eksen döndürmesi (rotation), Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı, doğrulayıcı faktör analizi gibi teknikler kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2013; Özdamar, 2013). Uygulanan analizlerin ayrıntılarına "bulgular" bölümünde yer verilmiştir.

BULGULAR

Yapı Geçerliliğine (Açıklayıcı Faktör Analizi) İlişkin Bulgular

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin yapı geçerliği temel bileşenler analizi kullanılarak belirlenmiştir. Temel bileşenler analizinde veri dosyasının faktör analizine alınması için uygun olup olmadığını belirleyen Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) testi, yine aynı konuda bilgi veren Bartlett Sphericity test yapılmaktadır. Temel bileşenler analizinde faktör yapılarını daha iyi ortaya koymak için varimax eksen döndürme yöntemi kullanılmıştır. Yapılan bu analizlerin ayrıntıları aşağıdaki gibidir:

1. Ölçeğin KMO değeri .89 bulunmuştur. Bu değer en az .50'nin üzerinde olması veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir.
2. Bartlett Testi sonucu ise [$X^2= 2093.965$; $sd=87$, $p<.01$] bulunmuştur. Bartlett testi sonucunda elde edilen anlamlılık değerinin anlamlı çıkması, faktör analizinin yapılabileceğini göstermektedir.

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin temel bileşenler analizi yöntemi kullanılarak yapılan açıklayıcı faktör analizi sonucunda, 13 ve 18 numaralı maddelerin birden çok faktörde yüksek korelasyon gösterdiği belirlenmiştir (Özdamar, 2013). Bu nedenle bu iki maddenin ölçekten çıkartılmasına karar verilmiştir. Ayrıca faktör analizi öncesinde madde toplam korelasyonları incelenmiştir. Madde toplam korelasyonları 0,300'ün altında olan ve ölçeğe çok az katkı sağlayan 19, 20, ve 21. maddeler ölçekten çıkarılmıştır (Büyüköztürk, 2013; Özdamar, 2013). Kalan maddelere ilişkin faktör yük değerlerinin .432 ile .829 arasında değiştiği görülmektedir. Madde–toplam korelasyonları ise .387 ile .794 arasında değişmektedir. Varimax eksen döndürmesi işlemi sonucunda oluşan iki faktörün öğrencilerin konuşma becerilerine ilişkin kaygı düzeyini belirleme değişkeninde açıkladığı varyans %67'dir.

Ölçekte yer alan 16 maddeye ilişkin madde faktör yük değerleri, madde toplam korelasyonlarına ilişkin istatistik bilgileri Tablo 4'te özetlenmiştir.

Tablo 4

Faktör Analizi Birincil Faktör Yük Değerleri ve Madde Toplam Korelasyon Sonuçları

Madde No	Varyansın Kaynağı	Madde-Toplam Korelasyonu	Döndürme Sonucu Faktörlerdeki Madde Yük Değerleri
M1	Faktör 1	.472	.432
M2	Faktör 1	.582	.759
M3	Faktör 1	.623	.768
M4	Faktör 1	.568	.677
M5	Faktör 1	.387	.569
M7	Faktör 1	.429	.558
M8	Faktör 1	.493	.829
M9	Faktör 1	.473	.498
M10	Faktör 1	.554	.792
M6	Faktör 2	.529	.659

M11	Faktör 2	.794	.495
M12	Faktör 2	.571	.728
M14	Faktör 2	.395	.682
M15	Faktör 2	.471	.689
M16	Faktör 2	.525	.782
M17	Faktör 2	.394	.587

KMO = .895

Bartlett Sphericity (X^2) = 2093.965; sd=87, p<.01

Birinci Faktörün Açıkladığı Varyans = % 37.789

İkinci Faktörün Açıkladığı Varyans = % 29.543

İki Faktörün Birlikte Açıkladığı Varyans = % 67.332

Tablo 4 incelendiğinde, açıklayıcı faktör analizi sonucunda ölçekte kalan maddelerin faktör yüklerinin .432'nin altına, madde toplam korelasyonlarının ise .387'nin altına düşmediği belirlenmiştir. Açıklanan varyans ise % 67'dür. Bu değer sosyal bilimlerde ölçek geliştirme çalışmalarında kabul edilir düzeyin üzerinde bir değerdir (Büyüköztürk, 2003). Tablo 5'te ölçekte kalan maddelere ait anti-image değerleri gösterilmiştir.

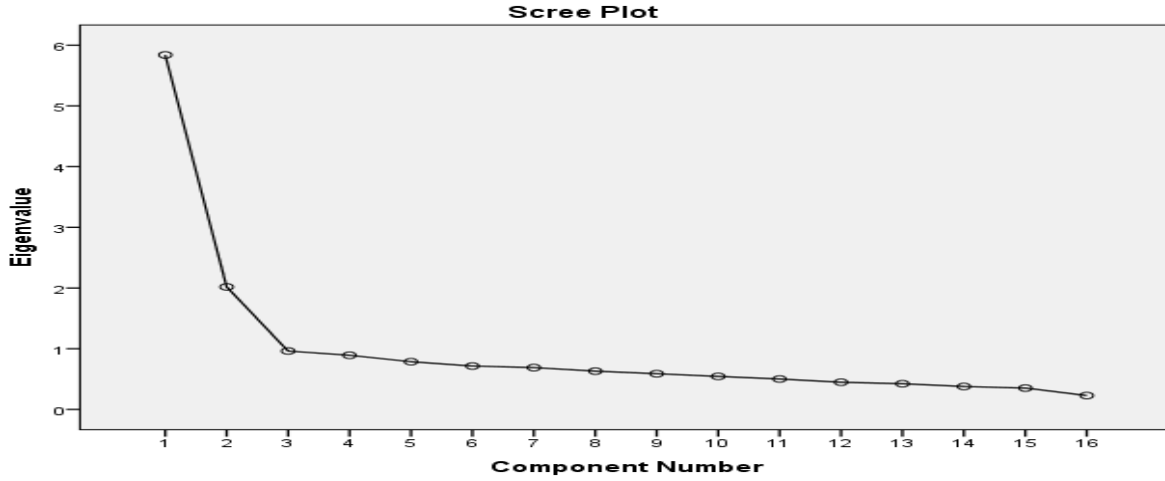
Tablo 5

Maddelerin Anti-image Korelasyon Değerleri

Madde	Anti-image Korelasyon
M1	.923
M2	.926
M3	.914
M4	.943
M5	.921
M6	.975
M7	.923
M8	.912
M9	.937
M10	.924
M11	.951
M12	.969
M14	.929
M15	.933
M16	.978
M17	.949

Yukarıda yer alan Tablo 5 incelendiğinde, maddelerin anti-image korelasyon değerlerinin 0.912 ile 0.978 arasında değiştiği belirlenmiştir. Ölçekte kalan maddelerin hiçbirinin anti-image değeri 0.50'nin altında değildir. Bu, maddelerin yük değerlerinin faktör yapısına katkılarının yüksek olduğunu göstermektedir.

Açıklayıcı faktör analizinde, ölçekte alt boyutlar olup olmadığı, alt boyutlar var ise hangi maddelerin hangi alt boyutlar altında toplandığına karar verebilmek için veri setine "Varimax" eksen döndürme yöntemi uygulanmıştır (Büyüköztürk, 2003; Özdamar, 2013). Uygulanan "Varimax" eksen döndürmesi sonucunda ölçekte iki faktör (boyut) olduğu belirlenmiştir. Aşağıda Şekil 1'de verilmiş olan "scree plot" grafiği de ölçekte iki boyut olduğunu doğrulamaktadır.

Şekil 1. Ölçeğe İlişkin Scree Plot

Şekil 1'deki Scree Plot grafiği incelendiğinde 2. faktörden (boyut) sonra grafikte yatay eksen düz bir seyrin başladığı görülebilir. Bu durum ölçeğin 2 boyutlu olduğunun bir göstergesidir. Ölçeklerde elde edilen boyutlarda yer alan maddelerin birbiriyle toplanabilir özellik göstermesi gerekmektedir. Buna ilişkin analiz sonuçları Tablo 6'da özetlenmiştir.

Tablo 6

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin Alt Boyutuna Ait Toplanabilirlik Testi Sonuçları

Alt Boyut	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	sd	p
Birinci Boyut	Nonadditivity	.164	.164	.193	1	.689
İkinci Boyut	Nonadditivity	.050	.050	.082	1	.858

Tablo 6 incelendiğinde iki alt ölçeğin, puanlama açısından Likert tipi toplanabilir bir alt ölçek olduğu görülmektedir (Tukey Nonadditivity $p > .05$).

Doğrulayıcı Faktör Analizi

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin açıklayıcı faktör analizi sonuçlarına göre ortaya çıkan yapısının doğrulanıp doğrulanmadığının belirlenmesi amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonucunda belirlenen ki-kare ve serbestlik derecesi değerlerinin $\chi^2 = 482.35$ ($sd = 207$, $p < .01$) olduğu ve $\chi^2 / sd = 2.33$ oranının elde edildiği görülmektedir. Seçilen örneklemden elde edilen bu oranın 3'ün altında çıkması mükemmel uyuma işaret etmektedir (Jöreskog ve Sörbom, 1993; Sümer,

2000; Kline, 2005). Bu araştırmada DFA sonucunda belirlenen model ile veri arasındaki uyumun mükemmel uyuma karşılık geldiği söylenebilir.

DFA'da en yaygın kullanılan uyum eksikliği indekslerinden birisinin RMSEA (root mean square error of approximation) olduğu söylenebilir. DFA analizinde RMSEA indeksinin .05 ve daha küçük bir değer olması model-veri uyumunun bir göstergesidir; ancak bu değer .08'e kadar da kabul edilebileceği belirtilmektedir (Browne ve Cudeck, 1993; Hu & Bentler, 1999; Şimşek, 2007; Vieira, 2011). Bu çalışmadaki RMSEA değerinin .061 gibi kabul edilebilir bir değer olduğu söylenebilir.

DFA'da AGFI (Adjusted Goodness of fit index) değerinin .80'den yüksek, RMR (Root-mean-squareresidual) değerinin ".10"dan (Anderson ve Gerbing, 1984; Marsh, Balla ve McDonald, 1988) ve SRMR (Standardized RMR) değerinin ".08"den daha düşük olması (Şimşek, 2007) modelin gerçek verilerle uyumu için kabul edilebilir olduğu söylenebilir. DFA sonucunda uyum değerleri AGFI=.92, RMR=.057 ve SRMR= .051 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre modelin veri uyumunun kabul edilebilir ölçülerde olduğu söylenebilir.

DFA'da NNFI (Non-Normed Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), NFI (Normed Fit Index) ve IFI (Incremental Fit Index) değerlerinin .95 ve üzerinde olması model veri uyumunun "mükemmel uyuma" karşılık geldiğinin göstergesidir: (Bentler, 1990; Hu & Bentler, 1999; Sümer, 2000; Şimşek, 2007; Çokluk, Güçlü ve Büyüköztürk, 2008). Analiz sonucunda NNFI=.98, CFI=.98 ve NFI=.96 ve IFI= .98'dir. Bu sonuçlara göre modelin veri uyumunun mükemmel uyuma karşılık geldiği söylenebilir. DFA sonucunda elde edilen uyum değerleri Tablo 7'de özetlenmiştir.

Tablo 7

DFA Sonucunda Belirlenen Uyum Değerleri

χ^2	sd	χ^2/sd	RMSEA	AGFI	SRMR	RMR	NNFI	CFI	NFI	IFI
482.35	207	2.33	.061	.92	.051	.057	.98	.97	.95	.97

DFA'nın temel amacı önceden tanımlanan bir modelinin, elde edilen veriler ile uyum düzeyini belirlemektir (Sümbüloğlu ve Akdağ, 2009). Bu bağlamda doğrulayıcı faktör analizi sonucunda belirlenen uyum indekslerine göre İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin iki boyutlu yapısının doğrulandığı söylenebilir.

Güvenirlik (Cronbach Alpha) Testi

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği tek boyutlu olarak ele alındığında güvenilirliğine ilişkin Cronbach–Alpha iç tutarlık katsayısı .952 bulunmuştur. Cronbach Alpha güvenilirlik incelemesinde "Cronbach's Alpha if Item Deleted" bölümünde Tablo 3'de yer alan ve madde toplam korelasyonları gösterilmiş olan maddelerden herhangi bir maddenin ölçekten atılması durumunda Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının .952'nin altına düştüğü belirlenmiştir. Bu durumda tüm maddelerin güvenilirliğe ilişkin katkısının yüksek olduğu söylenebilir (Büyüköztürk, 2003; Özdamar, 2013).

Açıklayıcı faktör analizinde ölçeğin iki alt boyuttan oluştuğu anlaşılmıştır. Bu alt boyutlarda da tek tek Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Sonuçlar Tablo 8'de özetlenmiştir.

Tablo 8

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin Alt Boyutlarına Ait Cronbach Alpha Test Sonuçları

Maddeler	Cronbach Alpha
1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 ve 10 (birinci alt boyut)	.927
6, 11, 12, 14, 15, 16 ve 17 (ikinci alt boyut)	.892
Ölçeğin Tümü	.897

Tablo 8 incelendiğinde, birinci alt boyutun Cronbach Alpha güvenirlilik katsayısının .927, ikinci alt boyutun 0.892 ve ölçeğin tümünün Cronbach Alpha güvenirlilik katsayısının .897 olduğu belirlenmiştir. Ölçekler için 0,70 üstü güvenirlilik katsayısı değerleri yüksek güvenirlilik olarak kabul edilmektedir (Özdamar, 2013; s. 555). İki alt boyuttan oluşan bu ölçek yüksek güvenirlilik düzeyine sahiptir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygılarını belirlemeyi hedefleyen bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Geliştirilen ölçekte madde toplam korelasyonları düşük olan ve iki madde halinde tek boyut oluşturan toplam 5 madde ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekten toplam 16 maddenin ise geçerli ve güvenilir bir yapıyla iki alt boyut (faktör) oluşturduğu belirlenmiştir. Oluşan alt boyutlar yeniden numarlanmış ve adlandırılmıştır.

Ölçek geliştirme çalışmaları, zaman, maliyet, emek gerektiren çalışmalardır. Bu nedenle çoğu zaman sayıca sınırlı olan gruplarla çalışma yapılmaktadır. Dolayısıyla geçerlik ve güvenilirlik analizleri de bu gruplar üzerinden yapılmaktadır. Bu çalışma, açıklayıcı faktör analizi için kullanılan 372 ve doğrulayıcı faktör analizi için kullanılan 402 bireyin oluşturduğu iki grup üzerinden gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulguların bu ölçeklerin kullanıldığı başka çalışmalarla desteklenmesi ölçeklerin teknik özelliklerinin belirlenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin farklı gruplarda farklı araştırmacılar tarafından uygulanıp geçerlik ve güvenilirliğine ilişkin farklı kanıtlar elde edilmesi önerilir.

Öğretmenlerin öğrencilerin konuşma yetkinliklerini sergileyebilecekleri ortamlar yaratmaları gerektiği büyük önem arz etmektedir. Böyle bir ortam ise, yalnızca konuşma derslerinde değil, öğrencilerin tüm derslerdeki iletişimsel yeterliliğinin yanı sıra pragmatik bilginin geliştirilmesine daha fazla önem verilerek elde edilebilir. Böylece öğrencilerin ana dili İngilizce olanlarla konuşmaları, onlarla çok daha kolay etkileşime girmesi sağlanabilir (Çağatay, 2015).

İngilizce öğretmenlerinin sınıfta tercih ettikleri öğretim tarzı ve inançları, öğrencilerin yaşayabilecekleri kaygı düzeylerinde önemli bir rol oynadığı açıktır. Bu nedenle, öğretmenler bu kritik rolün farkında olmalı ve öğrencilerle etkileşimini ve öğretimi değerlendirme uygulamalarını buna göre ayarlamalıdır. Öğretmen odaklı öğrenci kaygısı, öğretmenlerin iç dünyasını anlamaları ve yansıtmaları için özenle tasarlanmış eğitim ortamlarıyla engellenebilir (Tercan, 2015).

İngilizce öğretmenleri öğrencilerin hazırlıksız konuşma faaliyetlerini içeren grup çalışması yapmasını sağlayabilir çünkü bu tür grup çalışması kaygılı ve kaygısız öğrencileri bir araya getirerek herhangi bir tehdidin olmadığı bir bağlamda dili kullanmaya yönelik pek çok fırsat sunabilirler. Aynı zamanda hazırlıksız konuşma faaliyetlerine dayanan grup çalışması, sıradan soru-cevap-geribildirim kalıbının monotonluğunu ortadan kaldırır ve nispeten daha destekleyici bir öğrenme ortamı oluşturduğu için öğrenciler için daha az korkuya neden olur. Bununla birlikte hazırlıksız konuşma faaliyetleri olarak özellikle oyunların konuşma kaygısını azaltmada belirgin bir rol oynadığı gözlenmiştir (Yalçın ve İnceçay, 2015). Ayrıca, İngilizce öğretmenleri, öğrencilerine karşı empati sahibi olmalı ve öğrencilerin kaygı düzeylerini azaltmaya yardımcı olmaya çalışmalıdırlar. Özellikle öğrencinin kendini sınıfta güvenli hissetmesini sağlamak ve öğretmenlerin öğrencilerine olumlu tavır göstermeleri son derece önemlidir. Geliştirilen İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin ülkemizde daha da önemli hale gelen yabancı dil öğretiminde öğrencilerin konuşma becerilerine ilişkin kaygı düzeylerinin belirlenmesi için kullanılması önerilir. Öğrencilerin İngilizce dersinde konuşma becerileri ile ilgili psikolojik deneyimlerine yönelik olarak daha fazla araştırma, görüşme, yansıtıcı günlük ve gözlem araçları gibi nitel araçlar kullanılarak yapılabilir ve bu deneyimler derinlemesine incelenebilir. Ayrıca, İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin, İngilizce konuşma becerilerine yönelik diğer veri toplama araçlarıyla birlikte kullanılması ve elde edilen verilerin bir arada yorumlanması hem çalışmanın gücünün artması hem de İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği'nin gelişim sürecine katkı sağlaması bakımından önerilir.

KAYNAKÇA

- Aida, Y. (1994). Examination of Horwitz, Horwitz, and Cope's construct of foreign language anxiety: The case of students of Japanese. *Modern Language Journal*, 78(2), 155-168.
- Anderson, J.C. & Gerbing, D.W. (1984). The effect of sampling error on convergence, improper solutions, and goodness of fit indices for maximum likelihood confirmatory factor analysis. *Psychometrika*, 49(2), 155-73.
- Bentler P.M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin* 107(2), 238-246.
- Brown, H.D. (1974). Affective variables in second language acquisition. *Language Learning*, 23(2), 231-243.
- Brown, H.D. (2000). *Principle of Language Learning and Teaching* (4th Ed.). Pearson Education: Longman.
- Browne M.W. & Cudeck R. (1989). Single sample cross-validation indexes for covariance structures. *Multivariate Behavioral Research*, 24(4), 445-55.
- Büyüköztürk, Ş. (2013). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Cheng, Y., Horwitz, E. K., & Schallert, D. L. (1999). Language anxiety: Differentiating writing and speaking components. *Language Learning*, 49(3), 417-446.
- Cohen, R.J. ve Swerdlik, M.E. (2013). *Psikolojik test ve değerlendirme, testler ve ölçmeye giriş* (Psychological testing and assessment, an introduction of test and measurement) (Çev.Ed. Ezel Tavşancıl). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Crocker, L. & Algina, J. (1986). *Introduction to classical and modern test theory*. CBS Collage Publishers Canpany. USA.
- Çağatay, S. (2015). Examining EFL students' foreign language speaking anxiety: The case at a Turkish state university. *Procedia: Social and Behavioral Sciences*, 199(3), 648-656.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik*. Ankara: Pegem Akademi.
- DeVellis, R.F. (2014). *Ölçek geliştirme, kuram ve uygulamalar* (Çev.Ed. Tarık Totan). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Fang-peng, G., & Dong, Y. (2010). A study on college students' anxiety to spoken English. *Canadian Social Science*, 6(2), 95-101.
- Gregersen, T., & Horwitz, E. K. (2002). Language learning and perfectionism: Anxious and non-anxious language learners' reactions to their own oral performance. *The Modern Language Journal*, 86(4), 562-570.
- Hambleton, R. K. & Patsula, L. (1999). Increasing the validity of adapted tests: Myths to be avoided and guidelines for improving test adaptation practices. *Journal of Applied Testing Technology*. 1(1), 1-30.
- Horwitz, E., Horwitz, B., & Cope, J. (1986). Foreign Language Classroom Anxiety. *The Modern Language Journal*, 70(3), 125-132.
- Hu L.T. & Bentler P.M. (1999). Cut off criteria for fit indexes in covariance structure analysis: conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55.
- Idri, N. (2012). Foreign Language Anxiety Among Algerian EFL Students: The Case of first year Students of English at the University of Abderahmane Mira-Béjaia; LMD (Licence/Master/Doctorate) System Group. *Universal Journal of Education and General Studies*, 1(3), 55-64.
- İnsani Gelişme Türkiye Kamuoyu Araştırması Raporu (2017). ingev.org/wp-content/uploads/2017/02/İNSANI-GELİŞİM-ENDEKSİ sayfasından erişilmiştir.
- Jöreskog, K.G. & Sörbom, D. (1993). *Lisrel 8: structural equation modeling with the simplis command language*. Hillsdale: Erlbaum Associates Publishers.

- Juhana. (2012). Psychological Factors That Hinders Students from Speaking in English Class (A Case Study in a Senior High School in South Tangerang, Banten, Indonesia). *Journal of Education and Practice*, 3(12), 100-110.
- Kayi, H., (2006). Teaching Speaking: Activities to Promote Speaking in a Second Language. *The Internet TESL Journal*, 12(11).
- Kitano, K. (2001). Anxiety in the College Japanese Classroom. *The Modern Language Journal*, 85(4), 549-566.
- Kline, R.B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York: The Guilford Press.
- Krashen, S. D. (1985). *The input hypothesis: Issues and implications*. New York: Longman.
- Liu, M. (2007). Anxiety in oral English classrooms: A case study in China. *Indonesian Journal of English Language Teaching*, 3(1), 119-137.
- Mahmoodzadeh, M. (2012). Investigating Foreign Language Speaking Anxiety within the EFL Learner's Interlanguage System: The Case of Iranian Learners. *Journal of Language Teaching and Research*, 3(3), 466-476.
- Marsh, H.W., Balla, J.R. ve McDonald, R.P. (1988). Goodness-of-fit indices in confirmatory factor analysis: the effect of sample size. *Psychological Bulletin*, 103(3), 391-410.
- Melouah, A. (2013). Foreign Language Anxiety in EFL Speaking Classrooms: A Case Study of First-year LMD Students of English at Saad Dahlab University of Blida, Algeria. *Arab World English Journal*, 4(1), 64-76.
- Oxford, R.L. (1999). Anxiety and the language learner: New Insights. In Arnold J. (Ed.), *Affect in Language Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Özdamar, K. (2013). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi* (9. Baskı). Eskişehir: Nisan Kitabevi, 1. Cilt
- Pappamihel, N. E. (2002). English as a second language students and English language anxiety: Issues in the mainstream classroom. *Proquest Education Journal*, 36(3), 327-355.
- Phillips, E. M. (1992). The effects of language anxiety on students' oral test performance and attitudes. *Modern Language Journal*, 76(1), 14-26.
- Richard, J.C. (2008). *Teaching Listening and Speaking: From Theory to Practice*. Cambridge: Cambridge Press University.
- Saito, Y., Horwitz, E. K. & Garza, T. J. (1999). Foreign language reading anxiety. *The Modern Language Journal*, 83(2), 202-218.
- Scovel, T. (1991). The effect of affect on foreign language learning: A review of anxiety research. Horwitz, D. J. & Young, D. J. (Eds.), *Language anxiety: From theory and research to classroom implications*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Seçer, İ. (2015). Psikolojik test geliştirme ve uyarılma süreç, SPSS ve LISREL uygulamaları. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Spielberger, C. D. (1983). *Manual for the State Trait Anxiety Inventory*. California: Consulting Psychologists Press.
- Subaşı, G. (2010). What are the Main Sources of Turkish EFL Students' Anxiety in Oral Practice? *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 1(2), 29-49.
- Sümbüloğlu K. ve Akdağ B. (2009). *İleri biyoistatistiksel yöntemler*. (Birinci Baskı). Ankara: Hatipoğlu.
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3 (6), 49-73.
- Şeker, H. ve Gençdoğan, B. (2014). *Psikolojide ve eğitimde ölçme aracı geliştirme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Şimşek, Ö.F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları*. İstanbul: Ekinoks Yayınları.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics* (5th ed.). New York Allyn and Bacon.

- Tercan, G., & Dikilitas, K. (2015). EFL students' speaking anxiety: A case from tertiary level students. *International Association of Research in Foreign Language Education and Applied Linguistic ELT Research Journal*, 4(1), 16-27.
- Tsiplakides, I., & Keramida, A. (2009). Helping Students Overcome Foreign Language Speaking Anxiety in the English classroom: Theoretical Issues and Practical Recommendations. *International Education Studies*, 2(4), 39-44.
- Vieira A.L. (2011). *Preparation of the analysis. Interactive LISREL in practice*. (First Edition). London: Springer.
- Yalçın, Ö., & İnceçay, V. (2014). Foreign language speaking anxiety: The case of spontaneous speaking activities. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 116(2014), 2620-2624.
- Young, D. J. (1990). An investigation of students' perspectives on anxiety and speaking. *Foreign Language Annals*, 23(6), 539-553.

İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği

Sevgili Öğrenciler, bu çalışma, İngilizce konuşma kaygınızı belirlemeye yönelik bir ölçme aracıdır. Aşağıda belirtilen beşli derecelendirme ölçeği üzerinde uygun gelen seçeneği (ölçek noktasını) işaretleyerek (X) belirtmeniz beklenmektedir. Çalışmaya göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı teşekkür ederim.

Sıra	İfadeler	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Yabancı birisiyle İngilizce bir şeyler konuşmayı seviyorum.	①	②	③	④	⑤
2	İngilizce dersinde, hazırlık yapmadan konuşmak zorunda olduğumda çok kaygılanırım.	①	②	③	④	⑤
3	İngilizce dersinde konuşurken kendime güvenirim.	①	②	③	④	⑤
4	İngilizce konuşurken diğer öğrencilerin beni anlamayacağından endişe duyarım.	①	②	③	④	⑤
5	İngilizce konuşurken tedirgin olurum.	①	②	③	④	⑤
6	İngilizce dersinde herhangi bir konu hakkında konuşmam gerektiğinde kendimden emin olamam.	①	②	③	④	⑤
7	İngilizce konuşurken diğer öğrencilerin bana güleceklerinden kaygı duyarım.	①	②	③	④	⑤
8	Diğer öğrencilerin İngilizceyi benden daha iyi konuştuğunu düşünürüm.	①	②	③	④	⑤
9	Diğer öğrencilerin önünde İngilizce konuşma konusunda kendime güvenirim.	①	②	③	④	⑤
10	İngilizce konuşurken, ana dilden İngilizce diline kelimeleri tek tek tercüme ettiğimde kendimi tedirgin hissedirim.	①	②	③	④	⑤
11	İngilizce dersinde sorulan sorulara gönüllü olarak	①	②	③	④	⑤

	cevap vermek beni utandırır.					
12	İngilizce dersinde konuşurken hata yapmaktan korkarım.	①	②	③	④	⑤
13	Öğretmenin İngilizce olarak ne dediğini anlamadığım zaman kendimi tedirgin hissederim.	①	②	③	④	⑤
14	İngilizce öğretmeni bana sorular sorduğunda, kendimi gergin hissederim.	①	②	③	④	⑤
15	İngilizce konuşma yaparken korku içinde olurum.	①	②	③	④	⑤
16	İngilizce konuşurken kelimeleri yanlış telaffuz edeceğim diye kaygı duyarım.	①	②	③	④	⑤